

فلسفه صله رحم چیست/ رحم کیست و صله یعنی چه

پیامبر اکرم(ص) فرمودند: پیوند با خویشاوندان شهرها را آباد می‌سازد، و بر عمرها می‌افزاید، هر چند انجام‌دهندگان آن از نیکان نباشند.

پیامبر اکرم(ص) فرمودند: پیوند با خویشاوندان شهرها را آباد می‌سازد، و بر عمرها می‌افزاید، هر چند انجام‌دهندگان آن از نیکان نباشند.

خبرگزاری فارس: فلسفه صله رحم چیست/ رحم کیست و صله یعنی چه
خبرگزاری فارس - گروه آیین و اندیشه: یکی از مسائلی که در همه ماه‌ها و به خصوص در ماه مبارک رمضان اهمیت ویژه‌ای دارد مساله اخلاق، خودسازی و تهذیب نفس است. به همین منظور، بر آن شدیم تا در ایام ماه مبارک رمضان که بهار اخلاق و تهذیب است، خلاصه بیانات اخلاقی حضرت آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی را به صورت موضوعی (مانند: تقوا، فقر و غنا، دروغ و خیانت، غیبت، زهد، صله رحم، حیا، عفت، گوشه گیری، عفو و گذشت و ...) تقدیم مخاطبان گرامی کنیم.

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: «صَلُّوا أَرْحَامَكُمْ وَ لَوْ بِالسَّلَامِ».

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «صله ارحام خود کنید حتی اینکه سلام کردن باشد».

در آیات و روایات، تأکید فراوانی درباره صله رَحِم شده است. خداوند می‌فرماید: «وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ» و کسانی که پیوندهایی را که خدا دستور داده برقرار سازند، قطع نموده، و در روی زمین فساد می‌کنند، اینها زیانکارانند.

رحم چه کسانی هستند؟ صله یعنی چه؟

مصدق صله رحم چیست؟ رحم کیانند؟ صله چیست؟ و فلسفه‌اش کدام است؟ بیشتر مردم صله رحم را مستحب می‌دانند و حال آنکه صله رحم یکی از واجبات و قطع رحم یکی از گناهان کبیره است.

ظاهر رحم که در روایات آمده، تمام ارحام را شامل می‌شود و دلیلی نداریم که فقط طبقه اوّل ارث، داخل ارحام باشد و طبقات دیگر داخل نباشد، منتها چگونگی صله مختلف است یعنی صله‌ای که درباره درجه اوّل مثل پدر، مادر و فرزند است، غیر از آن صله‌ای است که درباره وابستگان درجه دوم است.

صله چیست؟ صله یک معنای عرفی دارد که داشتن نوعی رابطه است که این رابطه مختلف است، گاهی رابطه به این است که زندگی پدر و مادری را که در مضیقه هستند تأمین کند، (وجوب نفقه مصداق صله رحم است) و گاهی وجوب نفقه نیست، بلکه خبر داشتن از بیماران آنها و کمک کردن به گرفتاری‌ها و مشکلات آنها در حد توان، مصداق صله است، و گاهی با یک سلام، صله رحم صورت می‌گیرد، به عبارت دیگر طوری باشد که او را بیگانه ندانند.

فلسفه صله رحم چیست؟

اسلام روی مسأله وحدت و انسجام خیلی سرمایه‌گذاری می‌کند به همین جهت وحدت را چند مرحله‌ای کرده است، مرحله اوّل وحدت در خانواده و مرحله دوم وحدت در بین فامیل‌ها و مرحله بعد وحدت در کل مؤمنان و جامعه اسلامی است. چرا که همیشه برای اصلاح، تقویت و پیشرفت جامعه، وحدت، از ضروریات است؛ و با پیشرفت و تقویت تمام واحدهای کوچک، اجتماع عظیم، خود به خود اصلاح خواهد شد. وحدت هزینه زیادی لازم دارد، در صورتی که تفرقه با یک سوء ظن حاصل می‌شود.

اهمیت صله رحم تا حدّی است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «صِلَةُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّيَارَ وَ تَزِيدُ فِي الْأَعْمَارِ وَ إِنْ كَانَ أَهْلُهَا غَيْرَ أَخِيَارٍ»

پیوند با خویشاوندان شهرها را آباد می‌سازد، و بر عمرها می‌افزاید، هر چند انجام دهندگان آن از نیکان نباشند.

و نیز امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «صِلْ رَحِمَكَ وَلَوْ بِشَرْبَةِ مِِنْ مَاءٍ، وَ أَفْضَلُ مَا يُوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الْأَذَى عَنْهَا»

پیوند خویشاوندی خویش را حتی با جرعه‌ای از آب محکم کن و بهترین راه برای خدمت به آنان این است که (لااقل) از تو آزار و مزاحمتی نبینند.

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ: مُدْمِنٌ حَمْرٍ وَ مُدْمِنٌ سِحْرٍ وَقَاطِعٌ رَحِمٍ»

سه گروه هستند که هرگز داخل بهشت نمی‌شوند، شراب خواران، ساحران و قطع‌کنندگان رحم.

از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پرسیدند: «إِنَّ رَجُلًا مِنْ خَنَعَمٍ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: أَيّْ الْأَعْمَالِ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ؟ فَقَالَ: الشَّرْكُ بِاللَّهِ. قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: قَطِيعَةُ الرَّحِمِ»

زشت‌ترین عمل در پیشگاه خداوند کدام است؟ فرمود: شرک به خدا. پرسیدند: بعد از آن؟ فرمود: قطع رحم.

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «صِلَةُ الرَّحِمِ تُهَوِّنُ الْحِسَابَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هِيَ مَنَسَأَةٌ فِي الْعُمْرِ وَ تَقِي مَصَارِعَ السَّوْءِ»

صله رحم حساب روز قیامت را آسان و عمر را طولانی می‌کند، و از مرگ ناگوار جلوگیری می‌کند.

امام باقر علیه‌السلام از علی علیه‌السلام نقل می‌کند که فرمود: «ثَلَاثٌ خِصَالٌ لَا يَمُوتُ صَاحِبُهُنَّ أَبَدًا حَتَّى يَرَى وَ بِالْهَنْ: الْبَغْيُ وَقَطِيعَةُ الرَّحِمِ وَالْيَمِينُ الْكَاذِبَةُ يُبَارِزُ اللَّهُ بِهَا»

سه خصلت است که دارندگان آن از دنیا نروند، تا مجازات و نتیجه آن را در دنیا ببینند: ستم‌کردن، قطع رحم کردن و قسم‌خوردن به دروغ که بوسیله آن با خدا مبارزه شود.